

УДК 332.05

Шитікова Л.В.

канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ

Важливою проблемою сучасної вітчизняної економіки стає потреба у невідкладному пошуку рішень, спрямованих на значне підвищення продуктивності праці і ефективності економіки шляхом створення передумов для її інноваційного розвитку. Протягом останніх десятиліть в світі відбулися супермасштабні явища, які докорінно змінили організацію економічного

життя на світовому і національному рівнях. У даний час в світі відбувається складний процес технологічних змін. Глобалізація, як супермасштабне явище, створює наднаціональні мегапотоки, які прискореними темпами переміщують інтелектуальні, матеріальні, фінансові та інші ресурси. Незалежно від наявності державних кордонів накопичений капітал рухається по всьому глобальному просторі. Стає неможливим подальший прогрес старих технологій, які працювали на українських підприємствах протягом останніх десятиліть, вичерпуються можливості їх вдосконалення та модернізації. Для них настає фаза виснаження. Таким чином, в сучасних умовах господарювання, особливо за умов фінансової кризи та економічної нестабільності; перед підприємствами стоїть складна проблема забезпечення сталого та ефективного господарювання. В цей час суспільство і держава повинні розглядати питання активного зростання новітніх технологій, які здатні внести революційні зміни в економіку в цілому, не нівелювати ті переваги, які дає застосування в суспільстві технологічних та інших соціально орієнтованих інновацій.

Сучасні проблеми, виражаються в нерациональному витрачанні в суспільстві грошей, зростанні їх витрат на розкіш та розваги, воєнізація державних бюджетів, прискорене старіння населення, великі масштаби зовнішніх міграційних потоків, деформованість структури підготовки кадрів, її невідповідність потребам ринку, надвеликі обсяги зайнятості робочої сили в неформальному секторі економіки, критично зростаюча економічна нерівність населення не тільки не визначають економічний прогрес країни та не створюють передумови для ефективного інноваційного розвитку, а й в майбутньому вплинуть на стан трудового та інтелектуального потенціалу країни, які, в свою чергу, є суттєвими складовими загального інноваційного потенціалу країни. Але зміни потрібно впроваджувати, не дивлячи на те, що для цього буде потрібно прикласти багато зусиль, часу, коштів.

На сьогодні не тільки брак коштів, а й застарілість матеріально-технологічної бази науки суттєво обмежують можливості проведення в Україні наукових досліджень та їх виконання на світовому рівні. Ще недавно Україна входила до складу країн-лідерів з інноваційної активності, а Запорізька область, що мала найпотужніший промисловий потенціал, була серед передових в країні. Як свідчать статистичні дані (табл.1) інноваційна активність промислових підприємств Запорізької області за 2013-2019рр. вкрай низька, питома вага підприємств, що займалися інноваціями 19-28,8% від загальної кількості підприємств, а питома вага підприємств, що впроваджували інновації коливається від 15,9% до 19,2% за досліджуваний період.

Таблиця 1 Інноваційна активність промислових підприємств Запорізької області

Роки	Питома вага підприємств, що займалися інноваціями %	Темпи змін інноваційно і активності, %	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %	Темпи змін впровадження інновацій, %
2013	28,8	96,6	18,0	101,12
2014	22,9	79,5	15,9	88,0
2015	20,9	91,3	19,2	120,75
2017	19,1	91,4	16,8	87,5
2019	19,3	101,05	17,7	105,36

Однією з найважливіших стратегічних цілей, які в сучасних умовах має ставити перед собою українське суспільство, є пошук можливостей та вжиття дієвих заходів, спрямованих на активізацію розвитку науково-технічного потенціалу щодо прискорення технологічного розвитку економіки нашої держави, підвищення її конкурентоспроможності та інноваційності.